

UCHWAŁA NR
RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 21 grudnia 2023 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dębica Kaszubska na rok 2024”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40, poz. 572, poz. 1463 i poz. 1688) oraz art. 4¹ ust. 2 i art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939; z 2022 r. poz. 2600) uchwała się, co następuje:

§ 1. Uchwała się „Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dębica Kaszubska na rok 2024” stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i realizowany jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica Kaszubska.

§ 4. Traci moc uchwała nr LV/408/2023 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dębica Kaszubska na rok 2023”.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik

do uchwały nr

Rady Gminy Dębica Kaszubska

z dnia 21 grudnia 2023 r.

**Gminny Program Profilaktyki
i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Dębica Kaszubska
na rok 2024**

DĘBNICA KASZUBSKA

GRUDZIEŃ 2023

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	4
1. Organizacja Programu	4
2. Adresaci Programu Profilaktyki Uzależnień	5
3. Realizatorzy i Partnerzy Programu Profilaktyki Uzależnień	5
4. Monitoring i Ewaluacja Programu Profilaktyki Uzależnień	5
5. Podstawy realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień w okresie od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 r.	6
6. Podstawy Prawne	6
7. Spójność z innymi dokumentami	7
8. Diagnoza Uzależnienia – ogólna charakterystyka zjawiska	7
II. Używanie szkodliwe pozostałych substancji psychoaktywnych	7
III. Cele i obszary Programu oraz jego zadania i wskaźniki	9
IV. Zasady realizacji i finansowania programu	12

I. WSTĘP

1. Organizacja Programu

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.) nakłada na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek corocznego opracowania i uchwalenia gminnego programu w zakresie profilaktyki uzależnień.

Problemy wynikające z picia alkoholu, używania narkotyków i uzależnienia behawioralne oraz przemoc w rodzinie są w dalszym ciągu najważniejszymi kwestiami społecznymi. Zjawiska te mają przemożny wpływ na bezpieczeństwo społeczne, stan zdrowia ludzi jak też relacje z najbliższymi. Z problemem alkoholizmu wiążą się zagrożenia dla prawidłowego funkcjonowania zarówno sfery ekonomicznej, moralnej i zdrowotnej społeczeństwa. Obecnie nie zastanawiamy się już, czy warto pomagać osobom, rodziną z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, ale jak to robić szybciej, skuteczniej, efektywniej. Obowiązkiem gminy jest minimalizowanie skutków alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu i uzależnień behawioralnych, a także edukowanie, uświadamianie, wskazywanie alternatywnych sposobów spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową – czyli jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Pomagać to również wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi.

Skutki uzależnień nie ograniczają się jedynie do ograniczeń fizycznych czy psychicznej degradacji, one dotyczą wszystkich osób, które żyją, pracują czy przyjaźnią się z uzależnionym.

Przeciwdziałanie uzależnieniom i zachowaniom behawioralnym a także przemocy w rodzinie powinno być realizowane przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo – wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności: działalność edukacyjną, wychowawczą, informacyjną, zapobiegawczą, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych oraz ograniczenia szkód zdrowotnych i społecznych.

Przygotowany Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dębica Kaszubska na 2024 r. to dokument polityki społecznej i zdrowia publicznego, który wyznacza cele operacyjne oraz kierunki działań na rzecz poprawy zdrowia, w obszarze problemów uzależnień mieszkańców Gminy Dębica Kaszubska. Program jest częścią lokalnej strategii rozwiązywania problemów z obszaru uzależnień, zwłaszcza uzależnień od alkoholu, tytoniu i narkotyków. Program jest spójny ze Strategią Rozwoju Gminy Dębica Kaszubska na lata 2023/2035 oraz jest częścią Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dębica Kaszubska na lata 2023/2040.

Program opracowano zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia stanowiącego załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642), który jest podstawowym dokumentem polityki zdrowia publicznego wyznaczającym cel strategiczny, cele operacyjne oraz najważniejsze zadania do realizacji na rzecz zwiększenia liczby lat przeżytych w zdrowiu oraz zmniejszenia społecznych nierówności w tym zakresie.

Program łączy różne działania profilaktyczne z obszaru problematyki uzależnień realizowane dotychczas na podstawie przepisów kilku ustaw, o różnych terminach realizacji oraz o różnych źródłach i poziomach finansowania (m. in. przeciwdziałanie narkomanii, alkoholizmowi i uzależnieniom behawioralnym).

Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z wymienionymi ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych a ich adresatami są te same bądź pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie dla realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Programów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Dębica Kaszubska na rok 2024, zwany dalej Programem lub Programem Profilaktyki Uzależnień, realizuje cel operacyjny oraz zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień określone w Narodowym Programie Zdrowia (NPZ). Zadania dotyczące przeciwdziałania uzależnieniom zawarte są w następującym celu operacyjnym: „Profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”.

Na cel ten składają się następujące programy:

- „Krajowy program przeciwdziałania narkomanii”,
- „Krajowy program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych”,
- „Program zwalczania następstw zdrowotnych używania wyrobów tytoniowych i wyrobów powiązanych”,
- „Program Przeciwdziałania Uzależnieniom Behawioralnym”.

2. Adresaci Programu Profilaktyki Uzależnień

Problemy związane z nadużywaniem środków psychoaktywnych dotyczą znacznej części społeczeństwa, dlatego Program skierowany jest do wszystkich mieszkańców Gminy Dębica Kaszubska, którzy w życiu prywatnym lub zawodowym spotykają się z problemami uzależnień oraz jego konsekwencjami, a także do wszystkich zainteresowanych tą problematyką, zaś w szczególności do:

- dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem oraz ich rodziców, opiekunów,
- wychowawców i nauczycieli,
- osób dorosłych zagrożonych uzależnieniem,
- osób uzależnionych,
- osób współuzależnionych, w tym w szczególności ofiar przemocy,
- osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień,
- osób uzależnionych po ukończeniu terapii.

3. Realizatorzy i Partnerzy Programu Profilaktyki Uzależnień

Za koordynację działań Programu Profilaktyki Uzależnień odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej we współpracy z:

- Urzędem Gminy Dębica Kaszubska,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębicy Kaszubskiej,
- Gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym w Dębicy Kaszubskiej,
- Posterunkiem Policji w Dębicy Kaszubskiej. Komendą Miejską Policji w Słupsku,
- Prokuraturą, Sądem,
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Dębicy Kaszubskiej,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku,
- placówkami oświatowymi, w tym ze Szkołami Podstawowymi,
- placówkami leczenia odwykowego,
- podmiotami leczniczymi, placówkami służby zdrowia, w tym NZOZ w Dębicy Kaszubskiej, Budowie, Borzęcinie i Słupsku,
- organizacjami pozarządowymi,
- kościołami i związkami wyznaniowymi,
- Gminnym Ośrodkiem Kultury i Biblioteką Publiczną w Dębicy Kaszubskiej,

4. Monitoring i Ewaluacja Programu Profilaktyki Uzależnień

Celem monitoringu będzie zapewnienie obiektywnych, rzetelnych danych od kluczowych realizatorów Programu Profilaktyki Uzależnień. Zarówno ilościowe, jak i jakościowe dane pozwolą na śledzenie postępów prac wdrożeniowych oraz umożliwią weryfikację poziomu wykonania zaplanowanych zadań oraz wskaźników w wieloletniej perspektywie czasowej.

Dane zebrane w trakcie procesu monitorowania będą analizowane i wykorzystywane do przygotowania raportów wewnętrznych, zarówno na potrzeby samych realizatorów, w celu wiarygodnej i rzetelnej informacji, jak i w celu opracowania oraz prezentacji wymaganych okresowych i rocznych sprawozdań.

Monitoring na potrzeby planistyczne umożliwi pozyskanie od kluczowych realizatorów niezbędnych informacji planistycznych na kolejne lata, z uwzględnieniem wniosków i rekomendacji z badań diagnostycznych i ewaluacji.

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej do końca I kwartału za rok poprzedni składa Wójtowi sprawozdanie z realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień.

Wójt raz w roku do 30 kwietnia składa Radzie Gminy sprawozdanie z realizacji Programu za rok poprzedni.

5. Podstawy realizacji Programu Profilaktyki Uzależnień w okresie od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 r.

Program Profilaktyki Uzależnień jest spójny z polityką społeczną i zdrowotną z poziomu krajowego i regionalnego, a jego założenia są zgodne ze strategicznymi dokumentami polityki społecznej Gminy Dębica Kaszubska. Przy tworzeniu Programu Profilaktyki Uzależnień uwzględniono poniższe dokumenty:

- Strategię Rozwoju Gminy Dębica Kaszubska na lata 2023/2030,
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dębica Kaszubska na lata 2021/2025 przyjętą uchwałą Nr XXVIII/193/2021 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 28 stycznia 2021 r.,
- Raport o stanie Gminy Dębica Kaszubska za 2020, 2021 oraz 2022,
- Uchwałę Nr XXIX/205/2021 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 25 lutego 2021 r. w sprawie przyjęcia „Gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021 – 2025”,
- Uchwałę Nr XLV/326/2022 Rady Gminy Dębica Kaszubska z dnia 26 maja 2022 w sprawie uchwalenia „Programu Wspierania Rodziny w Gminie Dębica Kaszubska na lata 2022 – 2024”,
- Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej za okres od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2022 r.,
- Sprawozdanie Wójta Gminy Dębica Kaszubska z realizacji programu współpracy z organizacjami pozarządowymi w roku 2020/2021/2022.

6. Podstawy Prawne

Realizacja Programu przebiegać będzie zgodnie z uwarunkowaniami prawnymi znajdującymi się w szczególności w następujących aktach prawnych:

- 1) Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151),
- 2) Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.),
- 3) Ustawie z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2022 r. poz. 1608 z późn. zm.),
- 4) Ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
- 5) Ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- 6) Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2123 z późn. zm.),
- 7) Ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
- 8) Ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 z późn. zm.),
- 9) Ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
- 10) Ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.).

7. Spójność z innymi dokumentami

Założenia Programu są zgodne ze strategicznymi dokumentami polityki społecznej i zdrowotnej:

- 1) Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030,
- 2) Narodowym Programem Zdrowia w tym:
 - a) Krajowym Programem Przeciwdziałania Narkomanii,
 - b) Krajowym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - c) Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021 – 2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
 - d) Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023,
- 3) Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030,
- 4) Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Pomorskiego 2021/2027,
- 5) Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021/2030,
- 6) Wojewódzkim Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2021/2030,
- 7) Powiatową Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w powiecie Słupskim 2025.

8. Diagnoza Uzależnienia – ogólna charakterystyka zjawiska

Uzależnienie w terminie medycznym to nabyty stan zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego, który charakteryzuje się okresowym lub stałym przymusem wykonywania określonej czynności lub zażywania psychoaktywnej substancji chemicznej. Współczesna psychologia traktuje pojęcie uzależnienia szeroko i zakłada, że może ono obejmować różne czynności, nad wykonywaniem których dana osoba utraciła kontrolę. Poza uzależnieniami od alkoholu, narkotyków, leków, dopalaczy czy tytoniu coraz częściej dotyczy także uzależnień behawioralnych takich jak hazard, czy problem e-uzależnień (uzależnienie od telefonu komórkowego, komputera, czy korzystania z Internetu).

Czynnikami zagrożeń uzależnieniem od substancji psychoaktywnych są: wczesne stadia eksperymentowania z narkotykami, wczesne zachowania antysocjalne, rodzina dysfunkcyjna, indywidualne czynniki psychologiczne, niska samoocena, wysoki poziom lęku i frustracji, brak umiejętności interpersonalnych, funkcjonowanie na szukaniu sensacji, patologiczna grupa rówieśnicza m. in. znajomi, koledzy używający substancji psychoaktywnych, grupy subkulturowe, czynniki związane ze środowiskiem lokalnym: bezrobocie, ubóstwo, dostępność środków odurzających, dezintegracja środowiska lokalnego.

Z danych z 2018 roku Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w Polsce alkohol nadużywało blisko 12% dorosłych Polaków (ponad 2,5 mln.) – nadużywa tzn. pije go w sposób powodujący szkody dla zdrowia. Z kolei 700-900 tys. osób w naszym kraju jest uzależnianych od alkoholu. W roku 2019 dane PARPA informują nas, iż statystyczny Polak spożywał 9,78 litra czystego alkoholu rocznie.

Według raportu (2021) na jednego Polaka rocznie przypada 11,7 litra czystego alkoholu. W rozróżnieniu na płeć – mężczyźni spożywają 18,4 litra czystego alkoholu na mieszkańca rocznie, w przypadku kobiet jest to 5,6 litra. Jeśli chodzi o młodzież, 17% chłopców i 21% dziewcząt w wieku do 15 lat co najmniej dwa razy w życiu piło alkohol.

Nowym trendem związanym ze zjawiskiem starzejącego się społeczeństwa jest problem nadużywania alkoholu przez osoby starsze. W badaniach przeprowadzonych w 2018 roku wśród mieszkańców województwa pomorskiego w wieku powyżej 60 roku życia, odsetek osób sięgających często po alkohol wyniósł 4,1%. Przyczyną sięgania przez seniorów po alkohol jest poczucie osamotnienia. Poczucie osamotnienia jest istotnym czynnikiem sprzyjającym uzależnieniom. Raport z badań socjologicznych, M. Brosz, Gdańsk 2018.

II. Używanie szkodliwe pozostałych substancji psychoaktywnych

Wyniki badań przeprowadzonych w 2020 roku w Polsce potwierdzają, że używanie narkotyków jest o wiele mniej rozpowszechnione niż picie napojów alkoholowych. Według danych z badań odsetek osób, które miały kontakt z narkotykami w ciągu ostatniego roku w Polsce jest kilkunastokrotnie niższy od odsetek osób mających kontakt z

alkoholem. W Polsce odsetek osób używających narkotyków w wieku 15 – 34 lata wyniósł 10,4%. Polska znajduje się w grupie krajów europejskich o niższych wskaźnikach.

Według ostatniego badania Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii I Kantar Polska z 2018 roku w populacji generalnej marihuana była najczęściej używanym narkotykiem z odsetkiem 12,1%. Do jej zażywania przyznało się 7,8% badanych w wieku 15 – 34 lata.

Kokaina należy do grupy nielegalnych substancji psychoaktywnych, których poziom rozpowszechnienia nie jest wysoki w Polsce. Wyniki badań w populacji wśród młodych dorosłych odsetek użytkowników wyniósł 0,5% to według danych dotyczących zgłoszeń do leczenia, tylko 2,2% osób podjęło leczenie z powodu uzależnienia od kokainy.

Dane Ośrodka Kontroli Zatruc w Warszawie potwierdzają wysokie wskaźniki podejrzeń zatruc z powodu używania Nowych Substancji Psychoaktywnych (NSP). W roku 2015 zatruc odnotowano 7206, w roku 2016 odnotowano spadek do 4369 przypadków. Dane za okres od stycznia do listopada 2019 roku pokazują na spadek liczby zatruc z powodu NSP do 2178.

Jak podaje CBOS (Centralne Badania Opinii Społecznej) w 2019 roku, 37% Polaków powyżej 15 roku życia uprawia hazard. To prawie o 3% więcej niż w roku 2015. W porównaniu z badaniem z 2015 roku częstotliwość grania na pieniądze wśród ogółu Polaków spadła.

Młodzież szkolna i uzależnienia

Badania ogólnopolskie wykazują, że picie alkoholu przez młodzież stało się niemal statystyczną normą. Używanie substancji nielegalnych jest coraz bardziej widocznym problemem.

Alkohol

W roku 2019 przeprowadzone badania wykazały, że odsetek tych, którzy przechodzą inicjację alkoholową przed ukończeniem 18 roku życia jest wysoki. Wyniki badań ESPAD (European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs) na zlecenie PARPA, w roku 2019, wskazują, iż chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 84% uczniów w wieku 15 – 16 lat i 96% uczniów w wieku 17 – 18 lat. Jedynym z czynników wysokiego odsetka inicjacji alkoholowej przed ukończeniem 18 roku życia jest wysoka dostępność alkoholu dla młodych ludzi. Picie napojów alkoholowych jest nieznacznie bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt, chociaż niektóre wskaźniki picia są już takie same.

Tytoń

Palenie tytoniu jest zachowaniem w Polsce mniej powszechnym wśród młodych. Chociaż raz w życiu paliło 49,9% w wieku 15 – 16 lat i 65,5% uczniów w wieku 17 – 18 lat. Palenie tytoniu jest obecnie podobnie rozpowszechnione wśród dziewcząt, jak wśród chłopców.

Nowym zjawiskiem jest rozpowszechnienie palenia e-papierosów. Używanie e-papierosów okazało się bardziej rozpowszechnione wśród starszej młodzieży, 17 – 18 lat.

Narkotyki, dopalacze, leki

Badania ESPSD 2019 pokazują, iż większość badanej młodzieży nigdy po substancje nielegalne nie sięgała. Wśród tych, którzy mają za sobą takie doświadczenia większość stanowią osoby, które co najwyżej eksperymentowały z marihuaną i haszyszem. Chociaż raz w ciągu całego życia używało tych substancji 21,4% młodszych uczniów i 37,0% starszych uczniów. Na drugim miejscu wśród rozpowszechnionych substancji nielegalnych jest amfetamina, używana przez 4,2% uczniów. Natomiast wśród uczniów 18 – 21 lat, używana jest ecstazy (5,1%).

Rozpowszechnienie używania nowych substancji psychoaktywnych, czyli tzw. „dopalaczy” jest niższe niż przetworów konopi. Rozpowszechnienie używania „dopalaczy” wskazuje od 2011 r. trend spadkowy.

Jeszcze rzadziej zdarza się przyjmowanie leków uspokajających lub nasennych bez recepty lekarza. Takie doświadczenia, chociaż raz w życiu, stały się udziałem 15,1% uczniów w wieku 15 – 16 lat i 18,3% uczniów starszych. Sięganie po takie leki jest bardziej rozpowszechnione wśród dziewcząt niż wśród chłopców.

Hazard

Hazard to uzależnienie behawioralne. Jak wynika z badań ESPAD 2019, około jedna piąta uczniów grała, chociaż raz w życiu, w gry hazardowe, tj. takie, gdzie stawia się pieniądze i można je wygrać. Z przeprowadzonych badań można wnioskować, że ok. 1% młodzieży może być zagrożonych hazardem problemowym.

E-Uzależnienia

Problem zjawiska e-uzależnień (uzależnienie od telefonu komórkowego, komputera czy korzystania z Internetu) w ciągu ostatnich pięciu lat wśród młodzieży, młodszej i starszej, zdecydowanie się nasilił. Problematyczne używanie Internetu i komputera oraz fonoholizm, czyli ryzykowne korzystanie z telefonu komórkowego przez młodzież i młodych dorosłych stanowi coraz większy problem psychospołeczny.

Z raportu CBOS wynika, że wśród młodzieży obecność w Internecie jest czymś powszechnym. Niemal wszyscy badani, 99% mają do niego dostęp w domu. Prawie wszyscy, 97% korzystają z sieci bezprzewodowo, łączą się z nią za pośrednictwem smartfonów, tabletów czy laptopów. Uczniowie spędzają online przeciętnie cztery godziny na dobę.

Jak pokazują wyniki ogólnopolskich badań przeprowadzonych wśród 22.086 młodych osób między 12 a 18 rokiem życia około 2% - 3% przejawia wyraźne symptomy uzależnienia od urządzeń cyfrowych, podłączonych do sieci internetowej (Nałogowe korzystanie z telefonów komórkowych szczegółowa charakterystyka zjawiska fonoholizmu w Polsce raport z badań, dr Maciej Dębski Gdynia).

III. Cele i obszary Programu oraz jego zadania i wskaźniki

Celem głównym, długofalowym Programu Uzależnień jest systematyczne realizowanie działań zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków, jakie niosą za sobą zjawiska alkoholizmu, narkomanii, przemocy w rodzinie i innych uzależnień behawioralnych.

Cele operacyjne szczegółowe osiąga się poprzez realizację określonych zadań obejmujących:

- zwiększenie dostępu mieszkańców Gminy Dębica Kaszubska do informacji i wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień,
- zwiększenie umiejętności społecznych i kompetencji wychowawczych mieszkańców Gminy Dębica Kaszubska z zakresu profilaktyki i zagrożeń używania substancji psychoaktywnych,
- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i ich rodzin.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu w szczególności poprzez:

- 1) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (finansowanie kosztów szkolenia i zwrot kosztów przejazdu), podnoszenie kwalifikacji członków Komisji;

- 2) zakup i dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych z obszaru zdrowia publicznego w szczególności zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia;
 - 3) informowanie w miejscach publicznych o prowadzonej działalności na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin;
 - 4) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, papierosy) oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży;
 - 5) finansowanie kosztów związanych z przeprowadzaniem opinii przez biegłych (psycholog, psychiatra) celem ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu osób kierowanych;
 - 6) Klub abstynenta- wsparcie merytoryczne i organizacyjne działalności środowiska abstynenckiego (środowiskowych grup samopomocowych, klubów abstynenta);
 - 7) dofinansowanie do wyposażenia i użytkowania miejsc terapeutycznych, miejsc wspierających proces trzeźwienia osób uzależnionych od alkoholu.
- 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie poprzez:**
- 1) prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego działającego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej, mającego na celu zagwarantowanie pomocy osobom, które jej potrzebują i po nią się zwracają jak również motywowanie do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego przez osoby z problemem alkoholowym, narkotykowym;
 - 2) organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym;
 - 3) kierowanie do sądu wniosków o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych;
 - 4) profilaktyka - realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej – wsparcie, poradnictwo psychologa.
- 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych poprzez:**
- 1) prowadzenie kampanii edukacyjnych i instruktażowych mających na celu ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich;
 - 2) realizację programów opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień i oddziaływań socjoterapeutycznych w świetlicach wiejskich. Zakup pomocy i sprzętu niezbędnego do prowadzenia programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych, zajęć opiekuńczo-wychowawczych;
 - 3) finansowanie spektakli teatralnych i innych form profilaktyki aktywnej (zabawa bez agresji);
 - 4) dofinansowanie wycieczek, rajdów rowerowych, wycieczek dla dzieci i młodzieży oraz innych programów profilaktycznych, w ramach których prowadzone będą działania profilaktyczne, promujące zdrowy tryb życia dla dzieci i młodzieży, zajęć rekreacyjnych, zajęć twórczych, zajęć edukacyjno - korekcyjnych, warsztatów promujących zdrowy tryb życia, treningów umiejętności społecznych, rodzinnych imprez profilaktycznych bez używek;
 - 5) dofinansowanie działań podejmowanych przez społeczności lokalne dotyczących realizacji rodzinnych imprez bez używek, w szczególności sposobów promujących zdrowy styl życia, alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu (zabawa bez agresji);
 - 6) upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej i antyalkoholowej (np. plakaty, ulotki, informatory, akcja szkół- trzeźwy kierowca, akcja „Kierowco! Jedź bezpiecznie”, „Świecisz z daleka”);

- 7) organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem, przemocą oraz narkomanią we wszystkich szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie gminy.

4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień poprzez:

- 1) współpracę z policją, ośrodkiem pomocy społecznej, sądem rejonowym, pedagogami szkolnymi, prokuraturą rejonową oraz z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi w celu rozpoznawania lokalnych problemów patologicznych wynikających z uzależnień;
- 2) współdziałanie z zespołem interdyscyplinarnym w celu zapobiegania przemocy w rodzinie.

5) Podejmowanie działań zmierzających do przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 w. w. ustawy oraz przygotowanie postępowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego poprzez:

- 1) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy;
- 2) zorganizowanie szkolenia dla przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży napojów alkoholowych z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 3) prowadzenie rozmów oraz podejmowanie stosownych działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu;
- 4) kierowanie wniosków względem osób uzależnionych do właściwych jednostek i instytucji. Udzielenie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego.

6) Wydatki na potrzeby funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) przeciwdziałanie COVID-19;
- b) wspieranie działań służących integracji osób i rodzin osób uzależnionych,
- c) wyposażenie w sprzęt i materiały papiernicze Komisji, opłata abonamentu telefonicznego,
- d) inne.

7) Koordynacja programu:

Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

- a) wynagrodzenie za pracę w Komisji przysługuje wyłącznie za czynny udział w pracach Komisji na posiedzeniach Komisji, które odbywać się będą co najmniej raz w miesiącu;
- b) listę płac sporządza się na podstawie listy obecności członków Komisji na posiedzeniu;
- c) ustala się wynagrodzenie za pracę w Komisji w następującej wysokości:
 - przewodniczący Komisji – 500 zł brutto miesięcznie,
 - zastępca przewodniczącego Komisji – 450 zł brutto miesięcznie,
 - członkowie Komisji – 400 zł brutto miesięcznie.
- d) przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

IV. Zasady realizacji i finansowania programu

1. Środki finansowe na realizację programu zabezpiecza się zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.
2. Na realizację Programu w 2024 roku zaplanowano zgodnie z budżetem kwotę 160.000,00 zł w tym:
 - 1) przeciwdziałanie narkomanii – 10.000,00 zł,
 - 2) przeciwdziałanie alkoholizmowi – 150.000,00 zł.
3. Harmonogram realizacji Programu na rok 2024 przedstawiony jest w załączniku nr 1 do Programu.
4. Podział środków w rozbiciu na poszczególne rozdziały i paragrafy klasyfikacji budżetowej ujęty jest w uchwale budżetowej Rady Gminy.
5. Realizację zadań w niniejszym programie inicjuje i koordynuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
6. Wnioski o dofinansowanie zainteresowani winni składać przed planowanym terminem rozpoczęcia realizacji określonego zadania. Wniosek powinien zawierać:
 - 1) termin realizacji zadania;
 - 2) planowaną ilość osób objętych zadaniem;
 - 3) osobę odpowiedzialną za realizację projektu;
 - 4) szczegółowy opis zadania;
 - 5) oczekiwane efekty wykonanego zadania.

Wzór wniosku stanowi załącznik nr 2 do Programu.

7. Rozliczenie finansowe z przyznanych środków na realizację zadania zainteresowani zobowiązani są przedłożyć w terminie 14 dni od dnia zakończenia jego realizacji w formie sprawozdania. Sprawozdanie winno zawierać:
 - 1) termin realizacji zadania;
 - 2) ilość osób uczestniczących w realizacji zadania;
 - 3) szczegółowy opis zadania wraz z rozliczeniem finansowym.

Wzór sprawozdania stanowi załącznik nr 3 do Programu.

8. Wydatkowanie środków na realizację zadań (składanych wniosków) opiniuje Komisja.
9. Uruchomienie finansowania w/w zadań jest możliwe tylko po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji.
10. Rozliczenia przyznanych środków finansowych na realizację w/w zadań dokonuje Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębnicy Kaszubskiej.
11. Realizacja wydatkowanych środków podlega kontroli.

Załącznik nr 1
do „Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Dębica Kaszubska na rok 2024”

HARMONOGRAM REALIZACJI

**„GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII W GMINIE DĘBNICA KASZUBSKA NA ROK 2023”**

Cel szczegółowy	Zamierzenia (sposób realizacji)	Szacunkowe koszty
1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem od alkoholu	1) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie (finansowanie kosztów szkolenia i zwrot kosztów przejazdu), podnoszenie kwalifikacji członków Komisji 2) zakup i dystrybucja materiałów edukacyjno-informacyjnych z obszaru zdrowia publicznego w szczególności z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia 3) informowanie w miejscach publicznych o prowadzonej działalności na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin 4) prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w zakresie szkód wynikających z używania środków psychoaktywnych (alkohol, narkotyki, papierosy) oraz uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży 5) finansowanie kosztów związanych z przeprowadzaniem opinii przez biegłych (psycholog, psychiatra) celem ustalenia stopnia uzależnienia od alkoholu osób kierowanych 6) Klub abstynenta - wsparcie merytoryczne i organizacyjne działalności środowiska abstynenckiego (środowiskowych grup samopomocowych, klubów abstynenta) 7) dofinansowanie do wyposażenia i użytkowania miejsc terapeutycznych, miejsc wspierających proces trzeźwienia osób uzależnionych od alkoholu	16 000,00 zł
2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe,	1) prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego działającego w Ośrodku Pomocy Społecznej w Dębicy Kaszubskiej, mającego na celu zagwarantowanie pomocy osobom, które jej potrzebują i po nią się zwracają jak również motywowanie do dobrowolnego podjęcia leczenia odwykowego przez osoby z problemem alkoholowym, narkotykowym	46 650,00 zł

narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	2) organizowanie i prowadzenie stałego systemu informacji na temat profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z zażywaniem narkotyków i innych substancji o działaniu odurzającym	
	3) kierowanie do sądu wniosków o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych	
	4) profilaktyka - realizacja programów profilaktyki uniwersalnej, selektywnej - wsparcie, poradnictwo psychologa	
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	1) prowadzenie kampanii edukacyjnych i instruktażowych mających na celu ograniczenie możliwości zakupu i spożycia alkoholu przez nieletnich	0.00,00 zł
	2) realizacja programów opiekuńczo-wychowawczych z elementami profilaktyki uzależnień i oddziaływań socjoterapeutycznych w świetlicach wiejskich Zakup pomocy i sprzętu niezbędnego do prowadzenia programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych, zajęć opiekuńczo – wychowawczych	51 050,00 zł
	3) finansowanie spektakli teatralnych i innych form profilaktyki aktywnej (zabawa bez agresji)	
	4) dofinansowanie wypoczynku, rajdów rowerowych, wycieczek dla dzieci i młodzieży oraz innych programów profilaktycznych, w ramach których prowadzone będą działania profilaktyczne, promujące zdrowy tryb życia dla dzieci i młodzieży, zajęć rekreacyjnych, zajęć twórczych, zajęć edukacyjno-korekcyjnych, warsztatów promujących zdrowy tryb życia, treningów umiejętności społecznych, rodzinnych imprez profilaktycznych bez używek	
	5) dofinansowanie działań podejmowanych przez społeczności lokalne dotyczących realizacji rodzinnych imprez bez używek, w szczególności sposobu promujących zdrowy styl życia, alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu (zabawa bez agresji)	
	6) upowszechnienie materiałów edukacyjnych o tematyce antynarkotykowej i antyalkoholowej (np. plakaty, ulotki, informatory, akcja szkół - trzeźwy kierowca, akcja „Kierowco! Jedź bezpiecznie”, „Świecisz z daleka”)	

	7) organizowanie spotkań, szkoleń, prelekcji dotyczących profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem, przemocą oraz narkomanią we wszystkich szkołach i placówkach oświatowo – wychowawczych na terenie gminy	
4. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów uzależnień	1) współpraca z policją, ośrodkiem pomocy społecznej, sądem rejonowym, pedagogami szkolnymi, prokuraturą rejonową oraz z innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi w celu rozpoznawania lokalnych problemów patologicznych wynikających z uzależnień	0,00 zł
	2) współdziałanie z zespołem interdyscyplinarnym w celu zapobiegania przemocy w rodzinie	
5. Podejmowanie działań zmierzających do przestrzegania przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, a także podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 w. w. ustawy oraz przygotowanie postępowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego	1) opiniowanie wniosków przedsiębiorców ubiegających się o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży, w zakresie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy	2.000,00 zł
	2) zorganizowanie szkolenia dla przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży napojów alkoholowych z zakresu ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	
	3) prowadzenie rozmów oraz podejmowanie stosownych działań w stosunku do osób nadużywających alkoholu	
	4) kierowanie wniosków względem osób uzależnionych do właściwych jednostek i instytucji. Udzielenie wsparcia osobom po zakończeniu leczenia odwykowego	
6. Wydatki na potrzeby funkcjonowania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	a) przeciwdziałanie COVID-19 b) wspieranie działań służących integracji osób i rodzin osób uzależnionych c) wyposażenie w sprzęt i materiały papiernicze Komisji, opłata abonamentu telefonicznego d) inne	2.000,00 zł

7. Koordynacja programu	<p>Zasady wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:</p> <p>a) wynagrodzenie za pracę w Komisji przysługuje wyłącznie za czynny udział w pracach Komisji na posiedzeniach Komisji, które odbywać się będą co najmniej raz w miesiącu;</p> <p>b) listę płac sporządza się na podstawie listy obecności członków Komisji na posiedzeniu;</p> <p>c) ustala się wynagrodzenie za pracę w Komisji w następującej wysokości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - przewodniczący Komisji – 500 zł brutto miesięcznie, - z-ca przewodniczącego Komisji – 450 zł brutto miesięcznie, - członkowie Komisji – 400 zł brutto miesięcznie. <p>d) przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;</p> <p>podejmowanie interwencji w przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi</p>	<p>42.300,00 zł</p>
		<p>160.000,00 zł</p>

Koszt Programu ogółem: 160.000,00 zł. w tym:

- 1) **Przeciwdziałanie narkomanii – 10.000,00 zł,**
- 2) **Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 150 000 zł,**

WNIOSEK

**O UDZIELENIE DOFINANSOWANIA Z BUDŻETU GMINY DĘBNICA KASZUBSKA W RAMACH
DZIAŁAŃ PROWADZONYCH PRZEZ GMINNĄ KOMISJĘ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH**

W DĘBNICY KASZUBSKIEJ

1. Wnioskodawca:

.....
.....

2. Adres wnioskodawcy:

.....
.....

3. Osoba odpowiedzialna za realizację zgłoszonego projektu:

.....

Nr telefonu:

4. Nazwa projektu:

.....

5. Miejsce i termin realizacji projektu:

.....

6. Cele profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych:

.....

7. Opis projektu:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. Kalkulacja kosztów:

Lp.	Wyszczególnienie	Koszt własny	Dofinansowanie GKRPA	Razem
	Razem:			

9. Dodatkowe informacje o projekcie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10. Realizatorzy projektu:

.....

.....

.....

.....

.....
 (data i podpis
 osoby zgłaszającej projekt)

.....
 (podpis osoby odpowiedzialnej
 za realizację projektu)

Załączniki:

SPRAWOZDANIE

z przyznanych środków na realizację zadania pt.:

.....
.....

realizowanego w ramach działań prowadzonych przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Dębicy Kaszubskiej.

1. Podmiot realizujący zadanie:

.....
.....
.....
.....

2. Termin realizacji zadania:

.....

3. Ilość osób uczestniczących w realizacji zadania:

4. Szczegółowy opis zadania wraz z rozliczeniem finansowym:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
(data, imię i nazwisko osoby
składającej sprawozdanie)

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.), art. 4¹ ust. 2 i art. 11¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz art. 10 ust. 2 i ust. 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 z późn. zm.), Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 (Dz. U. z 2021 r. poz. 642) oraz Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Dębica Kaszubska na lata 2021-2025, nałożono na samorząd gminy, na równi z organami władzy i administracji państwowej, obowiązek kształtowania polityki alkoholowej oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy, jako zadanie własne gminy.

Ustawodawca stoi na stanowisku, że gminy dysponują największą wiedzą o problemach swojej społeczności, dlatego też przede wszystkim samorządy powinny podjąć środki zaradcze i naprawcze dla mieszkańców swojej gminy. Działania lokalne wywierają największy wpływ na zmianę postaw i zachowań danej społeczności. Większość zadań realizowanych na poziomie gminy, zgodnie z wymienionymi ustawami, w obszarze profilaktyki szczególnie uniwersalnej i edukacji społecznej, jest wspólnych lub zbieżnych, a ich adresatami są te same bądź pokrewne grupy osób. Zasadne więc jest przyjęcie dla realizacji zadań zapisanych w wymienionych ustawach jednego Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Nowoczesne podejście do profilaktyki, leczenia i rehabilitacji musi zakładać kontekst wszystkich uzależnień ze względu na upowszechniające się wzory łączenia substancji i przenoszenia uzależnień. Dokument niniejszy, opierający się na wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii jest wynikiem woli samorządu lokalnego odpowiedzialnego za zdrowie fizyczne i psychiczne mieszkańców, właściwe wychowanie młodego pokolenia, ład i porządek publiczny, promocję zdrowego sposobu życia.

Finansową podstawę realizacji Programu stanowią dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18 ust. 2 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Środki na realizację Programu pochodzić mogą z Gminnego Funduszu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, budżetów szkół na zadania wynikające z realizacji Rozporządzenia MEiN, nakładającego na szkoły obowiązek realizacji szkolnych programów profilaktycznych oraz ze źródeł pozabudżetowych.

Skutki finansowe związane z wejściem w życie uchwały.

Źródłem finansowania Programu zgodnie z art. 11¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 2 i ust. 2a ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii są środki uzyskiwane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Planowany koszt realizacji programu w roku 2024 wynosi – 160 000,00 zł.

1. Przeciwdziałanie narkomanii – 10 000,00 zł.
2. Przeciwdziałanie alkoholizmowi – 150 000 zł.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia oraz konieczność wdrożenia Programu, zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.